

100 szóban 2016
budapest

100×100

KEDVES OLVASÓ!

A „100 szóban Budapest” pályázat 2016-ban kiválasztott száz legjobb írását találod ebben a zsebkönyvben. A történetíró pályázat hazai szervezője, a Mindspace nonprofit társaság egyik alapítója egy chilei utazása során találkozott Santiago de Chileben a Plagio csapatának tagjaival, akik 15 éve indították útjára a városi történetmesélő pályázatot. A kezdeményezés sikerét jól mutatja, hogy a chilei felhívásra minden évben több tízezer pályázat érkezik. A Mindspace csapata ezekkel a Budapestről szóló rövid, szubjektív történetekkel egyre több embert szeretne arra inspirálni, hogy ők is papírra vessék a fővárossal kapcsolatos érzéseiket, élményeiket. A pályázat lényege, hogy bárki megírhatja véleményét, történetét Budapesttel kapcsolatban, ám ezek a budapesti mesék nem lehetnek hosszabbak 100 szónál. A 100 szóban Budapest projekt megrendezésének harmadik évében összesen 1217 történet érkezett postán és elektronikus úton is. Ezek közül a zsűri a legjobbnak ítélt 100 művet válogatta össze ebbe a füzetbe.

Kellemes kikapcsolódást, jó szórakozást kívánunk az olvasáshoz, jövőre pedig várjuk a Te budapesti történetedet is!

Lizák Gábor

BÖBIKE, BÖBE ÖRÖK

Böbe kikérte magának, ha lemamizták.

Sohasem öregedett meg.

Böbe az Böbe, és nem mamika.

Tejet árult, nyolcvan éves kora után

is a piacon, ha egy idősebb úr

lemamikázta, egyből papika lett az illetőből,

még ha fiatalabb is volt...

Böbe örök, a nagyim volt.

Évtizedek zúgtak el a feje felett, de Böbe volt, és maradt,

de mindig félt, ha dörgött az ég, mert

emlékezett, mikor Budapestet ágyúzták.

Böbe örök.

Apró csecse-becsék maradtak, porcelánfigurák,

konyharuhák, kristálypoharak.

De Böbe Örök.

FOGAS KÉRDÉS

A Tétényi úton szálltam le a buszról. Forró nyári nap volt, engem mégis a hideg rázott, ahogy a kórházba igyekeztem. Anyámat tegnap műtötték.

Sztrók.

Komplikációmentes beavatkozás volt, csak a fogai többsége bánta, amit intubálásnál véletlenül kivertek híddal együtt. Feszengtem a zöld látogatói köpenyben, ahogy az intenzíven az ágya felé lépdeltem, de az első nekem intézett mondata után – miszerint fordítva bújtam bele a köpenybe – tudtam, hogy nagy baj nem lehet, hiszen kritizál és mosolyog.

Feltűnt, hogy a maradék egy foga
sincs már meg tegnapról.

Odahajoltam hozzá és megkérdeztem: „Hol a fogad?”

Mire anyám alaposan körülnézett
és azt suttogetta: „El-dob-tam...”

Mészáros F. Sándor

AZ UTOLSÓ SZOBA

Anya pityergett - a 7-es busz megállóját
bámultuk, behallatszott az ebédosztás zaja.
Képzeld, Icát ma reggel átvitték az utolsó
szobába, meghalni! Egy hét alatt, Anya egyszer
mert bemenni hozzá. Rosszul van, ingatta
a fejét, nagyon gyenge. A főorvos asszony
beszélgetésünkkor átérezte ezt a zsigeri
félelmet, beleegyezésével Icát tehát, a betegek
megnyugtatására, visszavitték a korábbi
szobájába, ahol akkor különben sem feküdt
senki. Anya derűs arccal fogadott – Képzeld,
az Icát visszahozták onnan. Két nap múlva
szegény asszony meghalt: De nem az utolsó
szobában, nem halálraítéltként, koppantotta
a szót Anya, így azért mégis csak más, nem?

Kapui Ferenc
CSŐLAKÓK

Ők csak lakók. Olyan egyformák. Ruhájuk tiszta, illatosak, hajuk rendezett. Céltudatosan tartanak mindig valahová. Lépteiket meggyorsítják, ha meglátnak minket. Nyilván nyomasztja őket, hogy mi különlegesek vagyunk, ők pedig tucatok. Nekünk van időnk megszemlélni a Kelenföldi pályaudvar omladozó vakolatát, hallgatni a talponállókból kiszűrődő vidám dallamokat. Meghúzzuk a drótot cipőnkön, és táncolunk. Ők feladják életüket egy talpalatnyi, nyomorult tetőért. Ha odakint meleg van, a hidegbe igyekeznek, hűvös időben a melegbe. Semmi nem jó nekik. Nagy ritkán egy százassal megváltják tőlünk lelki békéjüket. Hagyjuk. Tegyük, amíg megtehetik. Hiszen, ki veszi észre, ha eltűnik egy közülük? Még annyit sem mondunk neki: cső, lakó

Bálint Endre

APÁM MOSOLYA

Három héttel a temetése után apám szembejött velem a téli utcán. Szívem csodaváró izgalommal dobogott fel.

Mikor közelebb ért, persze láttam, hogy nem ő az, ám mégis – az ő kedves, jól ismert mosolya derengett azon az idegen arcon, mintha gyászomban akarna vigasztalni.

Később már hiába kerestem, nem bukkantam
rá sem idegenek, sem ismerősök arcán.
Mosolya is eltávozott e világból.

Elmúlt a tavasz, a nyár.

Ősztől kislányomat óvodába adtuk. S egy délután, mikor érte mentem, az óvodakert napsütéses fűvén nevetve felém szaladó kicsi lányom arcán láttam újra felfényleni azt a mosolyt, apám biztató mosolyát.

Akkor békéltem meg a halálával.

MILYEN MAGYAROK VAGY TOK TI?

Buli volt a Nemzeti Múzeum kertjében. Arany János egy szobor nyugodtságával hallgatta a dj-ket. Csak arra kapta fel a fejét, amikor a talapzatán ülő lány és fiú között ezt a beszélgetést hallotta:

- Kérsz a szendvicsemből?
- Igen. Szerencse, hogy nem vagy zsidó. Akkor nem fogadhatnám el tőled.

Csend lett. A Múzeum körüti utcazajjal és emberhangerdővel keveredő zenében is hallható csend. Hallgatni arany?

- Zsidó vagyok.
- Viccelsz?
- Mért viccelnék?
- Tudod, hogy utáljuk a zsidókat. Meg a cigányokat.
- Tudom. De a barátom legrégebbi barátai vagytok.
- Már nem vagyunk azok.
- Már nem? Milyen magyarok vagytok ti?

Rébb Terézia

ÍRÓK VÁROSA

Nyertem egy könyvutalványt. Az Alexandránál lehet beváltani. Ismerősöm elfuvarozott az Andrassy útig. Izgalmas környék, csupa színház és könyv. Minden, amit szeretek. Csak a könyváruházat nem lelem. Kérdem a járóelőket. –Mindjárt az Írók boltja után. Írók boltja? Régen, mikor semmit sem tudtam az írásról, azt hittem, az írók boltjában kefireket árulnak. Később, mindent elfelejtettem a kefirekről, és ha megláttam egy feliratot, mondjuk Étkezési író, rögtön Stáhl Judit neve ugrott be. Hát így változtam át én, de Budapest a régi, számtalan író témadzsungele, és ezek a mesés helyszínek itt, bemutatják az életre kelt írást. Ja, és az utalvánnyal csodás, nyomdaillatú könyveket vettem.

2006. AUGUSZTUS 20., VASÁRNAP

...és akkor megnyílt a pokol kapuja.
Szélviharral Pest fölé sodródó izzó tűzijáték-
részek és füst, hulló templomcserepek
csörömpölése. Futás ömlő esőben, hízó
pocsolyákon át, kiabálás, gyereksírás
közepette. Ház tövében arccal falnak állók
(mint a kivégzésre várók), asztalát őrző
árus, vízszintes esőben kólásszekevény
mögé állás, majd áramveszély miatti
odébbállás. Süllyedő Titanic-hangulat.

Aztán ott terem egy lány, félig kigombolt
felsőben, szétázva, és kérdezi: „Ez miii?”
Szeretne eljutni a metróig, hát segíték.

Belémkarol, rohanunk. Nem törődik
semmivel, átgázolunk a pocsolyán is.

A Ferenciek aluljárójában már tömeg,
de megúsztuk. Erre a lány mit kérdez...?

Hogy nem kenődött-e el a szeme.

Tész Diana

BÁCSI

Kislány száll le a vonatról, copfos, icipici.
Anyukájának valami lépcsőről beszél, amin
mindenképp szeretne lemenni. Csak nem érti
meg Anya, hogy a Budapesti utazás fénypontja
a mozgólépcső. Elindulnak a metró felé, le
a lépcsőn a huzatos alagútba. Ősz haju bácsi
zsemlére kér pénzt a szerelvényre várakozóktól.

A kislány zsebében piros, tappancsos
pénztárca, benne párszáz forint. Félve kérdezi
Anyát, odaadja-e? Anya azt mondja ez a bácsi
csak sörre költené. Megérkezik a metró,
felszállnak az utasok, a kislány szomorú,
érzi, hogy Anyának most nem volt igaza.

szauerlilla

BELŐLED

szavakbaönthetetlenül próbálom
összefoglalni milyenséged,
a hajnali rozéfeltokat a lepedőmön,
az ajtócsapkodásokat,
a sok mosolyt cigarettafüsttől ázott,
meggyvörös ajkadon;
az én titkom vagyunk.

nagy kupi maradt ám utánad,
a belvárosi bóklászások,
a többszám első személy, talpaid nyoma:
most hirtelen minden szanaszét hever,
csak a hiányzó Te kallódik még valahol

aztán lassan megszokássá lesz, ahogy illatod pereme
gúnyosan ölel át a Kálvinon,
miközben kabátom ujjába gyűröm
a köztünk lévő disszonanciát -

és igyekszem nem felidézni,
vajon melyik kétszáz forintos pizza közben
szerettelek utoljára.

Dubicz Zoltán

BOLTBAN

„...Budapest. Butapest. Judapest. Büdipest.
Csudapest. Bukarest. Budarest...”

Mennyé' má' hülyegyerek, feltartod a sort!

Margetin István

BÜSZKESÉG

Apámék építették Budapestet. Ő és az öccsei.

Legalábbis így érezte mindenki, aki velük járt a városban. Minden sarkon egy büszkeség: „Ennek a háznak a szerkezetét még Jóskával húztuk fel... Palika vezette itt az építkezést... Ezt az aluljárót Tibikéék burkolták... Mi újítottuk fel a Hullámvasutat...”

Gyerekként kinevettük őket.

Egyszer, ötéves koromban édesapám elvitt egy ház tatarozására. Sittet kellett hordanom. Nehéz volt, nem tetszett; egy óra után megléptem.

Múlt héten a Belvárosban sétáltam; megismertem a házat. Kicsit arrébb irodaház: első munkahelyem. A közelben biztosító: itt tanácsadó voltam. Párszáz méterre kórház, ott informatikai rendszert terveztünk...

Ha egyszer lesz fiam, ezt mind megmutatom neki.

CSAK, HOGY TUDJA

– Maga szereti a pálpusztait? Én igen. Remek sajt, de nem egy társaságbarát étel. Egyedül kell enni.

Megfordultam. Idős bácsi állt mögöttem. A kosaram tartalmát firtatta, és ez egy kicsit zavart. Sör, kenyér, egy üveg bor – ajándék lesz – és a pálpusztai.

Alkoholistának tart, az már hétszentség.

– Szeretem – válaszoltam kurtán, és visszafordultam.

– Heller Pál sajt készítő adta a nevét. Innen a Pál. A pusztai csak a romantikus hangzás miatt került oda. Nincs is olyan, hogy Pálpusztai.

Nem fordultam meg.

– Csak azért mondtam, hogy tudja, mit eszik – mondta még az öreg, aztán csendben maradt.

Cziglényi Boglárka

CSECSEMŐVÁROS

Miután megszületett a lányom, nap mint nap összepakoltam őt, mint egy hátizsákot, és kirándulni indultam Budapesten. Az én életem értelme már megvolt, csak annyi dolgom maradt, hogy az övét is megkeressük. Benéztünk minden kapualjba, megbűvöltünk minden rozsdás lakatot, felrebbentettünk minden galambot. Megbámultuk, megpiszkáltuk, megkóstoltuk, összetapogattuk az élet értelmét percenként akár többször is. Aztán neve is lett. Nézd anya, egy busz! Busz! Azt nézd! Milyen gyors! Harminc év telt el azóta, de magamban még ma is újra és újra felkiáltok. Egy bűdöske! Sok bűdöske! Szobor a házfalon! Mindjárt leugrik! Egy igazi kuka! És egy lakat! Fenséges, izgalmas, titkokat záró, rozsdás lakat!

CSOMÓPONTOK I

Villamos a Blahánál.

Két lány ül egymással szemben. Mindent
takaró napszemüveg, sál, fekete haj vöröses
melírral. Az egyik haja rövidebb.

- Én leszállok.

- Jó.

- Olyan rossz, hogy.

- Tudom.

- Szeretnék közel hajolni, és úgy csinálni.

- Tudom, jó lenne.

- De olyan rossz, hogy nem.

- Majd máskor.

Két pusztit ad a rövidebb hajú a másiknak.

- Vagy csináljuk úgy, mint az üzletemberek.

Megfogja a hosszabb hajú kezét,
lágyan megrázza. Nevetnek.

- Most annyira.

- Tudom, de.

- Tudom, nem lehet.

- Na menj.

- Jó, csak.

Feláll. Aztán visszahajol, és végigsimítja
a hosszabb hajú lány arcát.

CSOMÓPONTOK II

Metró a Keletinél. Két nő száll be sántikálva, karöltve.

- Ülj oda.

- És te?

- Én ideülök.

Nem az idősebb sántít. Folyamatosan nézi a fiatalabbat.

- Ne félj.

- Hol kell leszállnunk?

- Majd szólok.

Feláll valaki az idősebb mellől.

- Nem ülsz ide?

- De.

A lány darabosan mozog.

Leül, fejét anyja vállára hajtja, köhög egyet-egyét. Anyja kisírt szemmel mered előre.

- Ha valaki bámul, én esküszöm, leütöm!

- Nyugodj meg.

- De ha valaki!

- Nem néznek, ne félj.

Minden utas elkapja szemét. A lány anyjához bújjik. Köhög.

- Mondtam már, hogy TBC-s vagyok?

Nem anyjának beszél.

DEHOGYIS

Egész nap a víz mellett voltunk, nem csináltunk semmit, hallgattuk a madarakat, a fákat, a felhőket, a napsütést. Itt lassú az élet, itt meg lehet pihenni, nem úgy, mint Budapesten. Alig várjuk, hogy kiszabaduljunk onnan. Minden évben visszajövünk ide. Este szóba elegyedek a házigazdával. Várják már a szezon végét? Lemennek a partra pihenni?

Dehogyis! Válaszolja megdöbbenően. Itt borzasztó unalmas, mi csakis a fővárosba járunk kikapcsolódni. Ott vannak színházak, múzeumok, látnivalók, boltok, parkok, éttermek. Két hét alatt se nézünk meg mindent, pedig minden évben visszamegyünk. Egyszer maguk is elmehetnének. Honnan jöttek, Kedves?

ELTŰNŐBEN

Lépcsővánkos. Nejlonszatyornyai élet.
Nyomorszagot áraszt a filléres mámortól
eszméletlen embermaradvány. A következő
kapualjban egy másik, a metróaluljáróban
a harmadik, egy nagy szomorú család
vérkötelék nélkül. Nemtörődöm polisz
láthatatlan lakói, kerülőútra visznek száz meg
száz rohanó lábat, közte az enyémeiket. Hiába
lúktet a város, csak nagyritkán van szíve.

Műanyag poharakba apránként gyűlik
a remény. Legtöbbjük feladta. Némán váltak
a hétköznapi megkövült sárkányölőivé.
Beletanultak, hogyan kell a semmibe meredni,
kerülve a szemkontaktust. Öntudatlanságuk
régóta álomtalan. Még szuszognak,
testükből lassan párolog a lélek. A sarkon
fogcsikorgatva várja őket a kabáttalan éjszaka.

Van, hogy egy arc eltűnik, de a létszám
valahogy sosem csökken.

Margetin István

ESTI KÉP

Sötét van már, mikor hazafele sétálok a megszokott úton. Az öreg, szürke épület oldalában egy koporsó, mellette a földön alvadt vércseppek. Fel sem tűnik szinte; mindennapos látvány.

Egy félig nyitott ablakon át zongora hangjai szűrődnek ki.

Befordulok a sarkon. A ház előtti pad mellett sápadt vámpír dohányzik. Zavarbaejtően elegáns, de az arca fáradt; nehéz estéje lehetett.

Szó nélkül fordulok be a kapun, kaptatok fel a lépcsőn. Szobámba érve kinyitom az ablakot; beengedem a koraőszi szellőt. Kinézek; ablakom alatt egy másik, félmeztelen vámpír és egy piros szizmás parasztlány.

Rágyújtanak, a vámpír előveszi mobilját. Sms-t ír:

„Fél óra múlva végzek. Találkozunk a művészbejárónál?”

GÁLÁNS MEGOLDÁS

Elmélyülten hallgattuk a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon fellépő híres operaénekesnő előadását. A mellettem lévő férfi hirtelen ütésre emelte műsorfüzetét. Szeme elszörnyedve meredt az előttünk ülő hölgy fedetlen vállára telepedő szúnyogra, ami éppen szurira készült. Szinte már hallottam, amint a hölgy hosszan és velőtrázóan énekli a magas C-t, mintegy versenyre kelve az énekesnővel. A férfi bizonyára ugyanezt gondolhatta, mert szipogva, ellágyult hangon odasúgta a hölgynek: – Bocsásson meg, de ennél az áriánál mindig elérezékenyülök – s azzal megérintette a hölgy vállát, miközben gyengéden agyonnyomta a szúnyogot. Így mindenki jobban járt az előzőleg tervezettnél, s a szúnyog kíméletesebb módon távozott az élők sorából.

HATOS-NÉGYES

A négyes-hatoson ülök, idős néni és bácsi közeledik. Fogják egymás kezét. A hölgy elém ül, az úr mögé, így volt csak üres hely. „Átülök a bácsi helyére, hogy tudjanak beszélgetni!” - mondom és mozdulok, de a néni előrehajolva a lábamra teszi a kezét. „Aranyoskám! Nekünk már nincs mit mondanunk egymásnak, hatvannégy éve vagyunk házasok.” - mondja és látom, hogy közben mögötte az öregnek rázkódik a nevetéstől a válla. A következő megállónál megürül a hely a bácsi mellett és a néni mellé ül. Szállok le én is. Az ajtóból még visszapillantok és látom, hogy mindketten mosolyognak. Fogják egymás kezét.

KÖSZ

Pár éve kint volt egy plakátom az ARC-on. „Köszönöm”
- állt rajta nagy betűkkel. Kicsivel meg az, hogy „egy
hajléktalan megmentette az életem és elfelejttem
megköszönni”. Mielőtt kikerült a plakát, a szervezők
próbálták meggyőzni, hogy menjek el velük pár
TV-műsorba és meséljem el a történetem.

Nem mentem.

Egy bulin vagyok az A38-on, csúnyán lerészegedve.
Kezd reménytelen lenni az állapotom, ezért
kiülök a kikövezett part tetejére agonizálni. Aztán
valahogy, a hányástól kimerülten elbóbiskolok.

A víz alatt vagyok.

Egy kéz nyúl utánam.

Vitatkozom valakivel, aki leszíd mert felelőtlen vagyok.

Vizes ruhában sétálok haza Budára.

Hát ezért nem.

MADEMOISELLE SZÜTTYÖS

61-es villamosoda. Nagy színes egymásba gyúrt emberkupac, az arcuk még mélyebbre van gyűrve bele a fejükbe, ellenőr tolakszik, bár hullana ki az összes haja és foga, kikent-kifent öregasszonyok mellett szerencsére a kedvenc örült nőm kuporog furcsa frizurával, már jól ismerem, nézelődik és mekkora gyönyörűség, hangosan beszél!

- Hol vannak a férfiak ebből az országból? Csupa nő mindenhol. Hová mentek a férfaink? Talán elmenekültek? Az előtte ülő nyanyákra pillant. Atyaisten, maguk mennyi rossz energiát sugároznak! Inkább ide is ülök a kedves ukrán lányokhoz. Belőlük árad a szeretet. Mennyi mennyi szeretet! Nem hozott valaki napernyőt? Kellott volna hoznom egy napernyőt szeretetsugárzás ellen.

Boksai Daniella

MÁTYÁS TÉR

Kutyát akartunk. Kinéztünk egy nagy feketét. De a menhelyen nem fogják adni. Ide a gettóba nem. Magunkat akarjuk menteni, kell hogy a fekete sánta kutya örökbe fogadjon minket. Rá gondolunk esténként, amikor az alacsony házak között elszáguld a busz. A parkban csak ismerős arcok. Két vakvezető kutya a játszótér előtt várja Erzsikét, akinek az édesanyja semmit sem lát, pontosabban csak olyasmit nem lát amihez elég a szem. Erzsike bátyja könyvekről mesél és chilis babról, mert aznap ő főzött, hogy tudd a pokol tele van jó gyermekkel.

Póta György

MEG KELL TALÁLNOM

Nagyon kell sietnem!
Nagyon gyorsan meg kell találnom!

Nem értem. Pedig ezerszer átkutattam már a belvárost. Kerültem a Deák tér felől, végig a márványköves Király utcán. Benéztem az összes étkezdébe, az összes nagy- és kiskocsmába, klubba, lukba. Átfésültem a merőleges macskaköves kis utcákat, és a kanyargós hosszú párhuzamosakat. Átkutattam mindegyik nemzetközi forgalmú romkocsmát, és azokat is, ahol csak két kerületi lakos ül. Voltam az összes design bisztróban, a könyvkölcsönző teázókban, kávézóknban, az áthatolhatatlan, heringhangulatú tömegbárokban. És nem találok sehol! Pedig ezt a kört tizenöt éve megteszem minden hétvégén... Azt hiszem, az lehet a probléma, hogy nem tudom, mit keresek.

AS TIME GOES BY

Kikopott az öreg zongora a mozi kávézójából, vele együtt az ázott bernáthegyi képű, közhelyesen mélabús virtuóz. Délben még remegő keze esténként magabiztosan kerítette hatalmába hallgatóságát. Csontos ujjai végigszaladtak a lehangolt zongora fekete-fehér lépcsőin, működésbe hozva az időgépet. A Halálos tavasz hatvan év távlatából is jól szólt, időtlen bájt csempészve a popcorn szagtól fülledt falak közé.

Később a közönség már nem igényelte többé a keserédes klimpírozást. A nosztalgiát többnyire az alacsony nézettségű csatornákra száműzték.

A Karády Katalinon, Jávor Pálon felnőtt törzsvendégek az épület tatarozásával illantak el. Egy 110 centis tévével új célközönség felé nyitottak, a sörhabos futballszakértők felé.

Kiss Orsolya

AZ ÚJ LAKÓ

A húgom az utolsó pillanatban mondta vissza a macskasittelést - sajnálom, Gitta, a kicsi állandóan vakarózik, lehet, hogy ekcéma - nem volt mit tenni, becsöngettem.

Hosszú, szőke parókában volt. Eltátottam a szám, köszönés helyett majdnem megkérdeztem, hogy ez igazi?

Kedves volt, rögtön elvállalta, azt hiszem, még örült is. A jobbszélső szomszéd egy héttel később elkapott a lépcsőházban: Te tényleg kulcsot adtál a ladyboynak?

Nekem azt mondta, szólítsam nyugodtan Petinek.

Tegnap becsöngetett, nincs-e narancssárga mosnivalóm. Nem volt, de másnap is átjött. Áthívtam.

A Diplomatanegyedben dolgozik, valamelyik nagykövetségen. Mondta, ha arra járok, csörgessem meg, iszunk egy kávé. Napközben talán meg sem ismerném.

BUDAPEST OUTDOOR

Mint egy titkos társaság. Amikor lehavazik, egyből megjelennek a Moszkva tér mozgólépcsőjén kopott kezeslábasukban, vállukon síléccel. Irány a Normafa. Bár körbesíelték Európát, a lesiklás élvezet, a felsétálás sport - mondják. Sőt, van, aki az 59-es villamoson felvonózik, s a Németvölgyi út szervizútján siklik le. És eshet eső, fújhat szél, több mint 100 éve ott vannak az „Óra” alatt reggelente, hogy elmaradhatatlan flanelingjükből elinduljanak a Budai-hegység ösvényein. És ott vannak siklóernyőt rejtő hatalmas puttonyaikkal a 65-ös buszon, barlangász kezeslábasaikban a Szépvölgyi úton, békauszonyaikkal a Frankel Leó úton és Kőbányán, kerékpárjaikkal a Fogason. Ott vannak mindenütt. Pesten és Budán, főleg Budán.

Komáromi Péter

BUDAPEST VÍZKÉSZLETE

Nemcsak a gomolygásban a bérházak felett,
pettyesedő körúti járdán,
az Andrássy zuhanyzó lombjain,
a 7-es busz sersistergő kereke alatt,
ferde patakokban a villamos ablakán,
aluljárók lépcsővízesésén,
fémes macskaköveken a Vízivárosban,
a Deák tér átugrott tócsáiban,
dallamos gejzírben a Margitszigeten,
lezárt rakpartok hullámterében,
kacsák tollpíhéjén a Városligetben,
a Blahán kiosztott palackokban,
Kőbányán nyaralók álmában,
a Dagályból kilépők hallójáratában,
gyalogost locsoló kannákban,
eltört csőben a Bartókon,
nyirkos ködökben a Népligetben,
avarba bújó gesztenyéken a Városmajorban,
elsuhanó szerelmek alatt a Műjégben
vagy szenteste, a troli ülésén olvadó hópehelyben.
Hanem a könnycseppben is, amikor messze
vagy és Budapestre gondolsz.

Kiss Orsolya

ÁFONYA

Észrevettétek már, hogy a bolondokat vonzzák a mozgó járművek? Mintha azt, hogy az agyukban megállt valami, testük állandó mozgásban tartásával próbálnák ellensúlyozni.

Ez a szakadt főszer a szokásos arc volt a négyeshatosról, kétnaponta látom. Idegesen röhögve csoszogott végig a villamoson és körbekínált egy zacskó vörösáfonyát.

Közben a felét elszórta. Nem tudom, honnan szedhette, drága cucc, gondolom, találta. Persze senki sem kért, egyedül egy hároméves forma kislány nyúlt mosolyogva érte, de az anyja akkorát rántott rajta, hogy végül majdnem elsírta magát. A Blahánál az ellenőr lerángatta. A kislány leguggolt.

Mire az anyja észrevette, min ügyködik, már kirakott a szemekből egy szívecskét.

ASTORIA-NAPFOGYATKOZÁS

1999. augusztus 11, ma dolgozom. Mindenki a Balcsinál van, onnan lehet látni a teljes Napfogyatkozást. Megyek kicsi autómmal á-ból bé-be Budapesten. Lassan ebédidő. Megyek a belváros felé. Astoria, sehol senki. Egy távolodó hetes buszt látok. Piros lámpa, állok, de sehol senki, kissé beborul. A lámpa zöldre váltott, de se autó, se busz, sem semmi. Ha ez egy western film lenne, akkor a szemközti oldalra egy kiszáradt bokrot kellene a szélnek fújnia. Átmegyek a kereszteződésen, világosabb lett, jönnek mögöttem. A rádióban bemondják, hogy mennyire sokan láthatták a történelmi Napfogyatkozást. Nekem, egyedül nekem, meg megadatott a teljesen üres Astoria, csúcs időben.

Révész Béla

DENEVÉREK

Álltunk ablaknál, feküdtünk ágyban, ültünk folyóparton, álmokon csüngtünk, ittunk mindent, egymás szavát, ízét, repültünk magunkba, két denevér. Hittük, tudjuk, hol vagyunk, hol leszünk. A Teréz körúton zuhogott, lehúztad a cipődet, úgy jöttél, imádtuk a szürke esőt, lábunk köré tekeredett, a hajunkba ragadt, mint mi egymásba. Kettőnké volt a város, azt hittük, és egy évszázad is kevés lenne arra, hogy megértsük, miért nem maradt az. Te már nem itt, én már megint, és az emléked emlékén kívül csak anyim maradt, hogy ha nagyon zuhog, kimegyek a körútra, állok, áztatom magam lehunytt szemmel, nem akarom kinyitni, hogy vakon hallhassam szárnycsapásaidat messze innen.

Szála Enikő

ÉVSZAKOK

Nyár volt. Az Esernyősbe esernyővel érkeztem.
Az A38-on a melegben elpárolgott a rozéfröccs.
A Parkban hajnalig buliztam, másnap mentem
dolgozni. A Rómain átmásztam a kerítésen.

Ősz lett. Az If-be beültem és olvastam. A Mikában
táncoltam az első sorban. A Kocka azóta már
nem is létezik, pedig milyen jókat ettem ott.

Télbe fordult. A Gozsduban majdnem leestem a lépcsőn,
pedig nem ittam. A Szimplában semmi nem lett
egyszerűbb. Az Instantban fejem fölött szaladtak a nyulak.

Tavasz köszöntött. A Lámpásban a földön
is ültek. A Kuplungban miért van fent egy bálna?
A Jelenben folyton útban volt a gyertya.

ELSŐ IZÉ

A négyeshatoson két fiatal megpillantja az ellenőrt.

A lány lesütött szemmel ül, a fiú meg vörös képpel hebeg:

- Hetijegyet vettünk, hogy ne költsük el a rávalót a fesztiválon, és betettem a dzsekim zsebébe.

A koncert után lementünk a Dunához, hogy ott mi egy kicsit... izé, és közben belelógathattam a dzsekim a vízbe, hát azért ilyen – nyújt át egy agyonázott papír fecnit az ellenőrnek.

- Beleizé, mi?! – kérdi az.

- Igen, bele.

- Ti először... izé a parton?

- Persze, először... izé! – mondják együtt.

- Na jó, menjetek! – hessenti őket az ellenőr szája sarkában bujkáló mosollyal.

Molnár Nikolett

EGY MONDAT AZ ÉLETEMRŐL

Messze-messze, a kozmikus űr végtelenjében,
a Lokális galaxiscsoport egyik küllős
spirálgalaxisában, a Tejútrendszer szövevényes
és kifürkészhetetlen Orion spirálkarjának
nagyjából a felénél, a galaxis közepe és pereme
között is hozzávetőleg félúton elhelyezkedő
Naprendszerben, a Naptól számított harmadik
bolygón, a Földön, annak is az északi
féltekéjén, az európai kontinens közepén
elterülő Magyarországon, Pest megyében,
Budapesten, a XXI. kerületben, Csepelen,
1985. október 16-án, délután negyed négykor
egy jobbára ártalmatlan leány jött e világra,
aki dorombol a macskáknak, a plüссеinek
nevet ad, sütire sört iszik, álmában is olvasna,
és ha bármikor felnéz az égre, tudja, ennél
jobb helyre nem is születhetett volna.

FORRÓ CSÓKOS CSOKI CSODA

Nagy álmodó vagyok, de aznap éjszaka nem
jött álom a szememre. Felhívtam Őt.
Nem értette pedig régóta ismertük
egymást. Hat évvel azelőtt Budapest
és Szeged között a főiskolára ingáztam,
nem tudhattam biztosan, de szeretett.

Összetörtem a szívét. A beteljesületlen szerelem
hónapokra megbetegítette. Ezúttal más volt. Én kerestem.
Még aznap találkoztunk a Ráday utca mesesép
bisztrójában. Felszínes ismerős azt láthatta,
Ő mennyit izmosodott, én sokat fogytam.
Pedig csak életünk harcát láthatta tükröződni. Mi
érettük, ahogy a kávé illatával keveredik húszas
éveink, olthatatlan édesség utáni vágya.
Így történt, hogy életem legfinomabb
forró csokiját iszogatva megkaptam
mellé életem legforróbb csókját is.

FÉRFIKÖNNY

Ha egy férfi sír, az általános megítélés szerint nem túl pasis (a temetéseket most ne soroljuk ide), ha egy filmben teszi, máris Oscarra jelölik. Büszkén vállalom, de megkönnyeztem a Tátra mozi bezárását, mikor Morricone vezényelt az Arénában, a legelső gólokat a Pesthidegkút ellen. Amikor labdaszedőként Dzurják nyakába ugrottam a régi stadionban. Pityeregtem, mert nem vettek fel a Filmművészetre, láttam barátnőm árulását a Gödörben, és Robin Williams öngyilkossága miatt. Májusban az Istvánban megszületett a kisfiam, örömben zokogtam. 2900 grammos lila kis testét addig paskolták a csap alatt, míg fel nem ordított. Azóta egyszerre két férfi is bőghet a családban.

Szili M. Hanna

...ESŐ UTÁN...

Fővám tér. Pára száll a szuveníres bódé kevéske
védelmet nyújtó fateteje alatt meghúzódó
kövérkés trombitásnő trombitájának végéből.
Esővíz gyűlik a nyitott tokba. Múlik a hőség.
Füst száll a téren fekvő hajléktalan ázott
cigarettájának végéből. Csapzott galambok
verekszenek az Anna kávézó asztalán, egy
turista az előző napi HVG különszámmal
csapkod utánuk. Egy pincér unottan nézi
az esernyőjük alá rejtőző alakokat. A reggeli
hírek kiszivárognak a kávézó csukott ajtaja
alatt. Valaki felmászott a Szabadság híd tetjére
és diadalittasan ordít, mint Godzilla. Elmosódó
árnyak dobálják kövekkel a Duna barna vizét.
A falhoz lapulva állok. Gőz száll fel az üres
papírpoharamból. Nem nézünk egymásra.

ESTE FESS...

Az esti fényeket kell megírni. Az ásító lyukat a Clark Ádám téren, a nulla kilométerkő mellett, ahonnan minden méretik. Tandori szerint a kő egy gigantikus vagina, alulnézetből pedig madártemető. Nekem meg Tandori is innentől kezdődik. A sötétedés után a Parlament körül csapdosó madarakat, amitől olyan, akár egy gótikus rémkastély. Félelmetes, ezért szép. A hidakat sorjában, egymás mögött, fegyelmezett (Erzsébet), kecses, néha cicomás nőket (Margit), és nyúlánk (Széchenyi) vagy éppen ormóttan férfiakat (Rákóczi). Óbuda fonáságát, a római kori maradványokon trónoló punkokat. Az angyalföldi macskakőn az éjszaka sötétjében kopogó sarkakat. Budapest éjjeli pillangó. Törekszik a fény felé, hogy hatásosabban tündököljön.

Hutvágner Éva

EMLÉKEZETÜNK

A stukkó még akkor is csimpaszkodni fog a kiegészített lámpa és a postaládák között, ha már az idő is rég lehámlott erről a kisfalunyi nagyvárosról. Már mind beledöglöttünk a globális felmelegedésbe, a sivatagi por meg a savas eső leeszegette a cserepeket a házakról, már a csótányok is bevégezték, a maradék városok félelmükben porladtak össze, és már az angyaloknak is kihullott a nukleáris hamutól a tollazata, mindez megvolt, és a szőlő alakú gipszstukkó áll, penészsárgán, hogy ilyen volt az ember – gondolta dr. Faluváry Béla nyugdíjas iparművész, és botjával, szokás szerint, bökött egyet a levegőbe. De nem ért fel odáig.

ELFELEJTETT DALOK

A zenélő kutat még a világháború előtt építették fel a Margitszigeten. Az eredeti Marosvásárhelyen állt, a színház építésekor bontották le. A kalandos sorsú erdélyi ezermester, aki azt tervezte, már rég nem élt akkor. Amikor átadták a másolatot, nagy truváj volt, tízezrek mentek oda, hogy hallgassák a muzsikát. Aztán a háború tönkretette, hallgatott sokáig. Mikor újjá akarták építeni, kérdezték egymást a tervezők: milyen zene szólt belőle, amikor működött? Senki nem emlékezett, még a legöregebb kertész sem, a régi tervrajzok pedig a kottákkal együtt elenyésztek a háború éveiben. Egy egész város elfelejtette a dalait.

GOTO BAJCSY 36-38.

Egyfelől Kemény János, a BASIC megalkotója, másfelől Tommy Ramone, dobos. A Toldi mozi északi falán egy-egy tábla emlékeztet(ne) kettejüknek az épületben töltött diákéveire.

Utóbbit a Red Hot Chili Peppers avatta volna fel, de az utolsó pillanatban ezt lefújták, ami, ennél visszafogottabban nem fogalmazhatunk: láncreakciót indított be.

A 72-es troli áramszedője leszakadt; egy a Bankcenterbe igyekvő nigériai üzletember aktatáskája szétnyílt; az újra 35-ösről vetített Ponyvaregény tekercsei pedig összekeveredtek. Hogy a film nem csak élvezhető volt, de új értelmezési lehetőségeket is felmutatott, mi sem igazolja jobban, mint Thomas Kurtz szelfije, amelyen örömittasan feszít Ramones-pólójában az időosztásos operációs rendszer megvalósítójának neve alatt.

Péterfy Tamás

JOCI MAMA

A piac olyan volt számára, mint a kerületi rendelő: imádott oda járni és beszélgetésbe csomagolt panaszokat ajándékozni a húsos pultnál mellette álló, türelmetlen arccal várakozó idős bácsiknak. Vagy a lángososnál aranyos, fekete történetekkel borzolni a kedélyeket, melyeket ő talált ki és esténként a konyhafiókban tartott, zsíros füzetébe jegyzett le a Szulejmán után. De legjobban biciklit lopni szeretett. Mindegy volt, hogy Budapest melyik részén járt; ha meglátott egy póráz nélküli, gazdára váró járgányt, máris akcióba lépett, felpattant rá és huss, már ott se volt. Ebből élt az én drága nagyikám. Nálunk a társasban meg mindenkinek lett bringája. Hipp-hopp. Később meg priusza.

KELLEMES CSALÓDÁS.

Nagyon meleg nyári nap volt. Fáradtan és kimerülten autóztam. Klíma persze nincs a kocsimban (örülök ha üzemanyag van benne).

A kőrútról letérve rossz helyen fordultam be a megadott címhez. Gondoltam megfordulok.

Persze ez a záróvonalon sikerült. Pár méter múlva megállítottak a rendőrök.

-Belátja, hogy szabálysértést követett el?

-Igen nem a látási viszonyoknak megfelelően közlekedtem.

-De hát gyönyörű szépen süt a nap.

-Az igaz de magukat nem láttam.

A rendőr elmosolyodott

-Tudja mit azonnal kapcsolja be a biztonsági övet és tűnjön a szemem elől.

Végre azt éreztem, hogy védenek és nem büntetnek.

KELETI

Valamilyen építős játékkal játszottunk, ő, a törékeny kislány, rózsaszín melegítőjében, pajkos mosolyát még inkább kihangsúlyozta az előbb elmajszolt kockasajtból maradt maszat, meg én, másnapos fáradtan, százkilós szelídséggel. Tornyot építettünk; magasat, aztán nagyokat kacagtunk, amikor ledőlt. Aztán újrakezdtük, könnyedén, mintha a ledőlt épületek mindig visszánőnének a helyükre. Mosolyogtunk, nevettünk, furcsa párosként egy csendes, komor tömegben. Szülei szomorú mosollyal figyeltek minket, testvérei csak a toronydöntésben segítettek. Aztán azt is megengedte, hogy a raktárban talált apró cipőt felpróbáljam szederjes, áthúlt lábára. Kicsit nagy volt rá, de vidáman szaladt benne testvéreivel a pályaudvar esőáztatta betonján. Apja némán ölelt meg, édesanyja szégyenlős mosollyal búcsúzott.

Túró Rudolfné

A KINIZSI

Tanítás után gyakran nem haza mentünk, hanem „kinizsizni”, ami nem a titkos-tiltott sörözést jelentette, hanem a Kinizsi mozit, ahol művészfilmeket vetítettek. A választásban rábíztam magam G-re, és ritkán csalódtam.

Ő Felliniért rajongott, én Tarkovszkijra és Mihalkovra esküdtem. Lehet, ezért nem szeretem a modern, pörgős filmeket. Egykori barátom a szobájában egy Föld-kockát lógatott fel, a hat oldalán a hat kontinenssel, mert a lázadásnak is formát adott. Szelíd motoros volt, a statisztikák ezredikje, aki a járgányán hal. Nemcsak őmiatta gondolom ma már, hogy a katarzis pusztán a művészetben létezik, és lassan betemet a hétköznapi pora. A mozit bezárták. Nekem nyolc. És fél.

Halmi Tibor

LABDABIZTOS ÉRV

Mióta felköltöztem Pestre, nem focizom. Megszűntem gyereknek lenni, ami az én olvasatomban azt jelenti, apámat földrajzilag lehetetlenítette el a helyzet, hogy továbbra is az edzőm legyen. Félek a labdától, mert minden erről szól. Azért dohányzom annyit, hogy amikor majd Krisztivel gyerekvállalásra kerül sor, legyen egy labdabiztos érvem, miért nem megyek le a pályára adogatni a gyerekekkel. Nem tudnám elviselni, ha kiderülne, tehetségtelen. Ő is. Akkor inkább legyen meleg, zsidó, cigány, arab, minthogy kiderüljön: taszítja a labda. Nem szoktam felhívni az öreget. Csak álmaimban látom, ahogy dekázik a fénnel, lepasszolja, mire felhördül a Puskás Stadion, és én luftot rúgok.

MI LESZEK HA NAGY LESZEK

Amikor először láttam koszos poros kék buszt
eldöntöttem, hogy autóbusz pucoló leszek.
A színházban állva tapsolva biztosan tudom,
hogy színész akarok lenni! A romkocsmák
füstjében néha azt képzelem, hogy világot
megváltó költő vagyok. A galéria előtt
cigarettafüstöző csoport mellett elhaladva lehetnék
titkos társasághoz tartozó művész. Lehetek
hívvezető, irodaházat mosó alpinista,
színpadon zenész, közterem dolgozó kertész,
jelbeszélő hittérítő, metrózó postás, utcán
áruló kézműves, boldogan fotózkodó zenekari
grupi, fesztivál plakátot ragasztó tornász,
babakocsit mozgólépcsőn egyensúlyozó
anyuka, mindig siető néni, elveszett vándor.
Még nem tudom mi leszek.
Inkább budapesti leszek.

A MÁZSA TÉRRE POTTYANT FÉRFI

Zalai Imréné, a nagymamám, minden szombaton kimegy a piacra. Hagymát vesz meg krumplit, mert szerinte a paprikás krumpli a kedvencem. A múltkor találkozott egy rettenetesen sovány fiatalemberrel, együtt várták a hármavillamost a Mázsa téren. Segítsen már nekem, aranyoskám, mondta a fiatalembernek, öreg vagyok a cipekedéshez, és akkor az a lesoványodott fiatalember segített a nagymamámnak. Köszönöm. Hogy is hívják magát? David Bowie vagyok, csókolom. Én meg az Erzsi. Hogy lehet valaki ennyire sovány? Rossz magára nézni. De hát én vagyok a David Bowie! Nekem aztán mindegy, ha leszáll velem a következő megállónál, meghívom egy paprikás krumplira. A kisunokám is biztos örülne.

Szála Enikő

NEM ÚGY

Igazából akkor beszéltünk hosszabban először. Hosszú séta volt már a hátunk mögött, ő viszont még mindig lelkes volt. Így kapaszkodott meg a Parlament mögött lévő kerítésen is. „Tudtad hogy a legutóbbi átalakításkor hibásan szerelték össze?” - kérdezte, és az előtte lévő rácsra mutatott. Igaza volt. A két rész egymástól elcsúszva volt felszerelve, a rés valami idegen anyaggal kipótolva. Nem volt szép. Hanyag munka, hibás volt.

Azóta újra átalakították a teret. A kerítést is. Újra hibás, de már nem úgy.

Azóta mi is sokszor átalakultunk. Néha beszélünk még. De már nem úgy.

NYOLC

A menekülést terveztük az örökösen hiányzó
szál cigaretta városából. Ahol a gyerekek
ruhában, boldogságtól ordítva fürdenek a János
Pál pápa téri metró medencéjében. Itt minden
hangos. Beszél az utca egész nap, beszélék
Jenő bácsihoz, aki kifekszik napozni a járdára,
„mert jó az idő”. Beszélék Piri nénihez, aki
becsönget, hogy adjak pénzt cigire, ha nincs
pokoli méreg önt el, de ha van adok neki.

A gangon ruha megszárad és napozik
a macska. A rendelő előtt egy férfi köszön:
„Az isten áldjon meg, ha gyereked
is van úgy ezerszer áldjon meg”
Igazuk lesz.

Csak mondanám, ha mást hittél:
a gonosz nem itt lakik.

ÖNMÉRSÉKLET

Laci és Tomi barátok.

Laci kocsival jár, Tomi leginkább bringával.

Laci mindig korán kel, inget vesz és nyakkendőt.

Tomi akkor kel, amikor; és sokat utazik.

Laci sokat keres. Tomi eleget.

Laci már tíz éve nő, Tomi meg hát...

Laci folyton rohan, hajtja a pénzt: súlyadó, téli gumi; feleségnek ez-az évfordulóra; gyerekeknek félcipő, iskolába tornazsák. Tomi ezeket megértően hallgatja.

Lacit mindenhol széles mosollyal fogadják: komoly ember, feleség, három gyerek, szövetszár. Tomit is szeretik, de néha sokatmondóan hallgatnak; úgy néznek rá: vajon mi lehet vele, hogy még nem állapodott meg? Hiszen olyan rendes, szép szál gyerek.

Tomi boldog.

Laci meg fáradt.

Gergely Zsuzsanna

ÖREGLÁNYOK

Álmos reggelen araszol a troli, a város szabadságon, nincs tömeg. Első ajtós felszállás.

A Rottenbiller utcai megállónál felszáll egy hölgy, határozott léptekkel középre indul és leül. A sofőr kiszól, hogy tessék már megmutatni az igazolványt. Durcásan előkotorja, fájdalmas percekig állunk a megállóban.

Hát nem látszik, hogy hatvannyolc vagyok?

- Puffog az utazóközönségnek. Senki nem reagál, így leül. A Rózsa és a Dob utcánál a jelenet ismétlődik, a nénik klubot alapítva méltatlankodnak: ennek a sofőrnek mindig mutatni kell, hát nem látszik rajtunk? A sofőr nem adja fel - ő tudja, hogy a zsémbelődés árca mögött ott van az elégedetten mosolygó Nő.

Kellős Éva

PARIZER

-Tíz deka sajtos párizsit kérek!

-Egyben, vagy szeletben?

-A felét egyben, a felét szeletben.

-Úgy sajnos nem tudom adni.

-De ez itt Pest legjobb áruháza!

-Így van, kérem. Egyben, vagy szeletben adhatom?

-Egyben kérem.

-Parancsoljon!

-Köszönöm. Kérhetnék még valamit, ha szabad!

-Természetesen. Mivel szolgálhatok?

-Tegye már meg, hogy akkor
felszeleteli a felét!

Friedler Magdolna

PESTI MORZEJEL

Ehhez hasonlót sose hallottam még. Hosszú és egy rövid hang, tá-ti, megint és ismét. A különös morzejel többször belerikoltott a pesti éjszakába.

Reggel futótűzként terjedt el a hír, hogy Panni nénink, a Nagydiófa utcai társasház lelke és mindentudója éjjel meghalt a Péterfyben. Délután vitte be a mentő. Nem gondoltuk, hogy kilencven is elmúlt már.

Régi bőröndömért mentem fel a padlásra, akkor láttam meg. Egy gerendán ült. Fejét kevélyen elfordította, nem méltatott figyelemre. Éppen olyan barna-fehér pöttyös mintázata volt, mint Panni néni kedvenc otthonkájának. Pislogott néhányat, majd kirepült a tetőablakon. A neten rákerestem: kuvik volt, a halálmadár.
A néphit nem csal.

Balázs Tamás

PRÓBÁLKOZÁSAIM

Sokszor hallottam a történetet, hogy Ági és András 16 évesen találkozott először a Budai Ifjúsági Parkban. Koncert közben csókolóztak, később pedig összeházasodtak. Én huszonhat éves vagyok, és kijelenthetem, hogy sokszor, sok helyen csókolóztam már. Egyszer a Pál utcai fiúk szobrainak szeme láttára. Nemecek és a többiek az üveggolyókkal voltak elfoglalva, de mintha a Pásztor fivérek furcsán néztek volna ránk. Csókot loptam ősszel és télen, a Nyár utcában. Búcsúcsókot adtam a Nyugati pályaudvaron, egy perccel a vonat indulása előtt, a Blahán pedig többször is kitörtek hosszú csókcsaták.

A helyválasztással szerintem nincs gond, de úgy tűnik a szüleim ügyesebbek voltak nálam.

Huszár Eszter

PAPA

Az én papám már nem otthon lakik.

De minden délután edzés előtt elmegyek hozzá. Elmesélem, mi van a Mamával, és hogy mi volt az iskolában. Például azt, hogy ma megdicsértek matek órán. A Papának is ez volt a kedvenc tantárgya, ezért nekem is. A Mama nem tudja, hogy minden nap meglátogatom. Nem szeret erről beszélni, ilyenkor könnyes lesz a szeme. Én nem sírok, mert a fiúk nem szoktak. Mamával csak hétvégén jövünk, együtt szoktunk virágot venni. Mindig hozunk virágot. Mama azt mondja, a Farkasrétiben így szokás.

Biczó Kornélia

PESTI ÍRÓK

Mindegy, hogy férfi vagy nő. Mindegy, hogy délben vagy éjszaka. Mindegy, hogy Pasarét vagy Zugló, Újlipótváros vagy a „Nyócker”, Gazdagrét, Újpalota vagy Havanna. Mindegy, hogy egzisztenciális vagy szociális, mindegy, hogy lelki vagy szellemi, nemzeti vagy szexuális nyomor.

Szív utca. Hátról támad. Belök a kapualjba, bevonszol a liftbe. Ötödik emelet, körgang, cselédlépcső mellett balra. Dohos előszoba, „pestilecsó” szagú konyha.

Tenyérével összesöpri a kiflimorzsát az asztról, állával egy hokedli felé int. Vajon Ő hogy csinálja? Agresszíven vagy kedvesen? Parancsolóan vagy könyörögve? Üvöltve, suttogva vagy dadogva?

A mosogatóba veregeti a morzsát a tenyeréről, és a szennyes edénynek súgja szégyenlősen:

„Írtam egy regényt. Elolvasod?”

RÖPLABDATORNA A KELETIBEN

Ülök a négyes metrón. Most lett kész, mindenki nagyon izgatott, ma nem szégyen idegenek szemébe nézni. Egy idős bácsi leül mellém.

Másnál is próbálkozott már, de csak én válaszolok neki. Összefüggéstelenül beszél röplabdáról, és hogy most lesz meccse a Keleti mögötti sportcsarnokban.

„Aha” - gondolom magamban. A Kálvinon szállnék le, de felkísérem a pályaudvarra.

Szóval tartom, bambán mosolyog, de csak a nevét tudja, hogy hol lakik, nem. Kóvályogna, de mindig visszatartom. Mentőt hívok, akikkel szívesen bemegy a neurológiára. Ötös busszal indulok haza. Egy nő mellé ülök le, aki pont telefonál. Vagyis nem, magában beszél fennhangon. Hozzá már nem hívok mentőt.

Hédi Fanni

SZÁZFORINTOS LAP

Érettségi előtt egy rajzórán a Nagy Vásárcsarnokba kellett mennünk krokizni.

Hétköznapi pesti testek mozdulatait őrizetbe venni és ösztönös lendülettel grafitnyomdokba rögzíteni a famentesen.

Művészien nem érdekelt senki. Lázongó, fuldokló fiatal voltam ama nyüzsgő, szagos, élemedett emberbolyban ami a Csarnok.

Leültem, s az elhaladó lábak erdejébe vezetett tekintettel, fehér lapomon ceruzával követtem egy földön sodródó fémérme útját.

Balról, rugalmas léptekkel érkezett a szerencse ötvenes fia: megtorpant, magamagát előttem mélyen meghajtotta. Felkapta a százforintost, két ujja közt kitartotta, s oly hegyeset köpött a tetejébe, hogy tanítani kéne. Szerencséjét sietve zsebrevágta, s elment. Cinkos kettesben maradtam egy százfirkás lappal tizennyolc évesen.

Kánya Adél

SZÍRIÁTÓL BUDAPESTIG

Sosem voltam még önkéntes. De amikor özönlöttek a menekültek a Keletibe, akkor annyit láttam őket a TV-ben, hogy megesett rajtuk a szívem. Meg úgy jött le a Facebook-barátaim helyszíni szelfijeiből, hogy menő lett nekik segíteni. Én is jelentkeztem.

Aztán otthon sebbel-lobbal készülődtem,
hogy akkor megyek.

A velünk élő nagymamám mindig háttal ül a nyitott ajtónak, szemben az ablakkal, hogy lásson varrás közben. Éjjel-nappal nyitva az ajtaja, de ritkán tévedek be hozzá: mindig sietek. Most is csak beszaladtam valamiért. Döbbenet láttam, hogy sír.

Eddig hányszor sírhatott varrás helyett?

Megesett rajta a szívem. Végigbeszélgettük a délutánt. Így hoztak össze minket a menekültek.

SZOBATÁRSAM ÉS A SÁTÁN

Egy tavaszi estén a szobatársam ing nélkül jött haza, köszönés nélkül leült a laptopjához, és gépelni kezdett, iszonyatos sebességgel, mégis magabiztos nyugalommal. Hetek óta egy betűt sem tudott (vagy akart) írni a dolgozatához, most meg alig egy óra alatt befejezte az egészet.

Velem aznap szembejött az utcán egy belvárosi cowboy, egy pöttyös szoknyás lány a hatvanas évekből, meg egy fiatal Fidel Castro. Szóval itt Pesten mindenkivel össze lehet futni.

Nem akarok én senkit gyanúsítani de... szerintem a szobatársam összefutott az Ördöggel, és eladta neki az ingét. A lelkét már nem tudta, arra szükség volt az előző szemeszterben...

TATAROZÁS A GALÉRIÁBAN

Móki néni a Mester utca kilencben lakott. Minden reggel hétkor lesétált a lépcsőn, leellenőrizte a kukákat, mondván, „a szemét a város ellensége”. Aztán elbandukolt a látványpékségig. Páros napokon kiflit, páratlanokon zsömlét vett. Hazafelé elmajszolta. Június harmincadikán, reggel hétkor, szokatlan kép fogadta a kuka mellett. - Maga mit keres itt? – kérdezte csodálkozva Móki néni. – Tatarozás van a Galériában. Októberig itt szeretnék lógni. – válaszolt a Lilaruhás nő. – Nálam? – hitetlenkedett Móki néni. – Akár!- vonta meg szép vállát a lilaruhás. Móki néni aznap nem vett kiflit, ellenben hosszan nézegette a képet a falon. Többet már nem szóltak egymáshoz.

Bálint Endre

TALÁNYOK

Meghalt a bácsi a szomszédban. Az örökösök (míg élt, sose látogatták) csodálkozva néznek körül a megürült lakásban. Kalitka? Soha nem tartott madarat az öreg. A szekreteren évszám nélküli, régi fénykép: ismeretlen nő földig érő, fodros ruhában. Édesanya? Ifjúkori szerelme? A telefonblokk felső lapján ez áll: Magda. Ki lehet? „A hívott számon előfizető nem kapcsolható.”
Az ajtó belülről csupa lyuk. Célba lőtt az öreg?

Állnak értetlenül. Nincs magyarázat.
És már nincs, aki megadhatná.

Nem számít, hány érthetetlen talányt rejt még a lakás, odalent várakozik a lomszállító autó. Mindent felpakolnak, elvitetnek. Fel kell újítani a lakást.
Az élet megy tovább.

-dominika

VÁRATLAN RANDI

Persze totál elfelejtettem, hogy ma 8:15, jól elaludtunk. A tus alatt bevillant a kiírás, akkor volt 8:10. Rohanunk le a gyerekekkel a Filléren, lestopolunk egy öltönyös üzletembert, bevisz az óvodába. 8:50. A Mikulás Emma csoportjában már volt. Most az utolsó csoportban osztogat. Elbőgöm magam. Ági néni kézen fogja Emmát, lerohanunk. Emmée az utolsó csomag és mosoly, és pár jó szó a fehér szakáll alól. A gyerek boldog, én sírok, folyik rólam a víz. Mikulás végez, kijön, én addigra megtörten lihegek a folyosói kispadon. Odajön hozzám: „Ilyen csinos Anyuka ne sírjon. Meghívhatja a Mikulás egy italra, persze szigorúan dec. 6. után?”

...KISEBB

A magyarok kiestek, és a festett arcú
szurkolók lelkesedése megtört bár,
de nem fogyott. A metrón hazafelé nagy
volt a tömeg, mindenki kiabált,
hogy „RiaRia”, meg „Léalé”. Tényleg
mindenki! Együtt. Jó volt nagyon.

Életemben először nem féltem
a drukkerektől. Az ultráktól sem. Pedig
Újpest-központig metrózok 28 éve. Szóval
akkor és ott, egy srác elkezdte
ütni ritmusra a metró plafonját, amiből
az ütések hatására kiáramlott az
évtizedes kosz. A fekete por-pernye
ráhullott egy lányra, aki ettől olyan
dühbe gurult, amit ki sem néztem
volna belőle. „Kussolj, te zsidó
kurva!”. Ez lett a vége. De lehet, hogy
csak az évtizedes kosz miatt.

Mécs Anna

A CSOKI

A József körúti ház pincéjében ültünk. Az egész ház befért oda, ma se értem, hogyan, a felszín felett a nagy lakásokban mindig olyan kevésnek

tűnt a tér. Hatalmas dörrenés, a lócéval együtt a földre dőlünk. Édesanyám a haját igazgatja. Másnap látjuk, a házunknak már nincsen közepe. A híradóban hallom, az egyik levadászott bombázó pilótájának átmotozták a táskáját. És mit találtak? Egy szelet csokit.

Sose háborodtam fel még úgy, mint akkor. Jönnek az amerikaiak Szicíliából, lebombázní a szobámat, a házamat, a városomat.

És mindeközben csokit majszolgatnak. Nem is tudom, én mikor ehettem utoljára csokit.

Smikál György

AZ ÓSZERES

Körbefutó gangok megkopott
padlókövein gurult végig rekedt,
rozsdás hangja: „Óóóószereees!”

Kéthetente jelent meg a hetedik kerületi ház
sárga bazaltköves udvarán, szemét végigjáratta
a napszítta ajtókon, melyek hagymaszagú
konyhákra nyíltak, és elkiáltotta magát: „Mindent
veszeetek! Lábast, kannát foltozok!” Egyszer
sem láttam, hogy bárki is lebotorkált volna
hozzá a hűvös, málló vakolatú lépcsőházban.
Rejtély volt, kiktől vásárolta a hátizsákjába
tömködött sok hasznavehetetlen dolgot:
ócska ruhát, bőrt, pipát, rongyot.

A házkapuban futottunk össze. Korábban
nem láttam őt ilyen közlőről. Csalódott,
szomorú tekintet nyúlt ki szelíd arcából,
mintha azt súgta volna: „Talán holnap.”

Többé nem tudtam elhinni, hogy a rossz
gyerekeket elviszi magával.

FUSS A GESZTENYÉÉRT!

Futás után az utcasarkon belebotlottam egy kerekesszékekbe, amiben egy nyolc év körüli kislány ült. Anyukával együtt mindhárman megijedtünk a váratlan eseménytől, a kislány élénken fordult hátra, a megtört arcú anyuka mondta, minden rendben, és elindultunk ellenkező irányba.

Hirtelen ötlettől vezérelve megkérdeztem, tudja-e annyira gyorsan tolni a széket, hogy „versenyezzünk”. Igen, mondta, erre a gyerek majdnem kiesett a székből örömeiben, izgatottan hajtotta a kerekeket - persze ő győzött. Minden porcikája táncolt a székben, ujjongott: anyuka, győztem, győztem! A dzsekizsebben ősz óta tartok egy gesztenyét, odaadtam neki, mondtam, ezt annak őrizgettem, aki legyőz engem futásban - és gratuláltam a díjhoz. Majdnem sírtam.

Soltész Béla

CORVIN-NEGYED

Találtam a neten egy fekete-fehér fotót
a házunkról: hiányzott a homlokzata.
Leomlott ötvenhatban, a harcok után pár
nappal készülhetett a kép. A monitorhoz
hajolva megtaláltam a szobám helyét.
Aztán felnéztem. Hatvan évvel ezelőtt ezen
a helyen a levegőben lógtam volna.

Kimentem a gangra: Irma néni ott ült, mint mindig.
Megmutattam neki a képet a telefonom képernyőjén.
Bólogatott. - Igen, így volt. Én itt voltam akkor -
mutatott pár centivel a telefonom alá. - A pincében.

Lenéztem a gangról az udvarra: onnan nyílik a pince.
Még nem jártam ott, pedig öt éve lakom a házban.

Nincs hozzá kulcsom.

Zsigó György

LOMTALANÍTÁS

A régi Cirko-Gejzírbe tartottam, a Lőrinc pap térre. Épp lomtalanítás volt. Könyveket sejtettem az egyik sittes zsákban. Most sem bírtam ki, beletúrtam, kiborítottam. A megfakult, de még mindig gyönyörű nyomdai színskálák és német nyelvű árajánlatok mellett egy kis fekete fedeles noteszt emeltem ki a papírhalomból. Ötjegyű budapesti telefonszámok, címek és dátumok sorakoztak a lapokon. Nyomdász lehetett a tulajdonosa. Majd egy bejegyzés, az s betűnél: „Stein Jozefát, 1944.X.2. elvitték a nyilasok”.

Augustinné Bíró Zsófia

BUDAPEST OSTROMA

Egy budai ház pincéjében ma fitnessterem működik.
Itt töltöttem gyerekként Budapest ostromát.

64-en laktunk a 34 személyes óvóhelyen. Ágyakra nem volt hely, az emberek széken vagy nyugágyban aludtak. Karbidlámpával világítottunk. Egy családnak nem volt ennivalója, a végén már keményítőt ettek. Vízért a Király fürdőbe jártunk, keresztezve a Ganz utcát, ahol süvítettek a golyók, Pesten az oroszok, Budán a németek voltak.

Egy lakó, Laci bácsi folyton mondta, hogy jönnek a német felmentő seregek, és terjesztette az Összetartás című nyilas újságot. Amikor az első orosz katona bejött az udvarba, mindenkit megelőzve nagy öleléssel üdvözölte.

Kisgyerekként nagy leckét kaptam képmutatásból.

Kommár Ferenc

BOSSZÚÁLLÁS

A Sashegyen található egy utca, melynek névadójáról az arra járók semmit sem tudnak. Ki volt Maderspach Károlyné?

Az ötgyermekes családjában a szabadságharc idején, ruszka házában rövid időszakokra elszállásolt néhány honvédtisztet.

E magatartást kívánták megtorolni az osztrákok. 1849. augusztus 23-án Haynau katonái erőszakkal elvitték, és a városka főterén nyilvánosan megvesszőzték. Férje, értesülve az eseményről, szégyenében aznap föbe lőtte magát.

Maderspach Károlyné élete végéig harcolt a megalázó büntetés lelki terhével, sikertelenül.

Legkisebb fia, János, népmesei hősként, méltó bosszút állt a büntetést végrehajtó Gröber császári tisztén.

Kiderítette, hol lakik a már nyugdíjas katona, és 1860-ban a nyílt utcán, billiárd dákóval alaposan elpáholta őt...

TÁNYÉROK A VÁROSBÓL

A tányérokát Júlia mama a vitrinben őrizte. Egy teljes készlete sem volt. Két hullámos peremű hófehér porcelán a Rákóczi úti lakásból, a lebombázott ház romjai közül került elő. A könnyeimmel mostam le róla a port és a törmeléket – szokta mondani, ha éppen ezekből ettünk. A megkopott aranszélűek kicsit nagyobb méretűek. A családi ebédekhez régen ezzel terítettek az Andrássy úti lakásban. Három rózsás közepű a mátyásföldi nyaralóban élte túl az évtizedeket. A legszebb darabokat azonban ünnepkor vette elő. „Pityunál voltak a Puskás Tivadar utcában” sóhajtotta minden alkalommal. Nagymama elment és itt hagyott nekem mindent, így azóta budapesti asztalomon történelemmel teríttek.

A KEDÉLYÁLLAPOT JAVÍTÁSÁRA

A budapesti metró közönsége messzi földről híres a rosszkedvéről. Ám van egy kevésbé ismert trükk, amivel ez a dolog átfordítható.

A kedves utazónak, legyen az brit, német, esetleg amerikai, egy dolga van; képzelje azt, hogy a metrón ülök egytől egyig óvodások, kikkel aznap számtalan tragikus esemény történt: a hintán nem kerültek sorra; édesanyjuk gyümölcsöt csomagolt csokoládé helyett; vagy kiderült, hogy az óvónő nem beléjük szerelmes. Rosszkedvük így már érthetővé, már-már igen kedvessé válik.*

*Ezen trükk egyaránt alkalmazható buszon, villamoson, helyi érdekű vasúton is.

Balázs Tamás

BUDAPEST GRILL

Koncertre mentem éppen, amikor udvariasan megszólított egy hobó srác a Blaha villamosmegállóban. Faszénre gyűjtött pénzt. Meglepődtem, de felvilágosított, hogy pár ismerősével találtak egy doboz fagyasztott saslikot, amit szeretnének megsütni, és megnézte a boltban, hogy ötszáz forint a faszén. Jött a villamos, úgyhogy adtam neki egy százast és jó süttögetést kívántam. Utánam szólt, hogy ha este ráérek, akkor menjek el a Deákra, ott lesz a sütés, szívesen megosztóznak velem. Nem mentem el a Deákra és már a koncertre sem emlékszem, de néha, amikor a villamosra várok a Blahán, elképzelem, ahogy ez a fura hobó srác éppen süti a saslikokat a Deákon.

Ferdinánd Zoltán

A VILÁG LEGJOBB KURVÁJA

Én azért élek, mert a nagymamámat nem ölték meg. Pedig kurvára meg szeretnék volna ölni, de a Mancsi néni, aki mellesleg kurva volt a Király utcában, nem hagyta, hogy megöljék, inkább elbújtatta, pedig az ilyesmi, hogy is mondjam, akkoriban nem volt egy életbiztosítás. Zsidókat bújtatni. A zsidók nem olyanok, mint a nemzsidók. A kurvák nem rendes emberek. A kurvák kurvák, a zsidók meg zsidók. Egyszerű ez, mint az egyszeregy.

Nem tudom a Mancsi néni vezetéknevét, a nagyanyám nem szívesen beszél azokról az időkről, de szerintem ez a Mancsi lehetett a legjobb kurva az egész kurva világon.

Gyimesi Bernadett
VÉN BOLOND

Döcögünk nagyapámmal a veteményesben,
kérdézi, hova költöztem.

- A Dohány utcába, a Blaha Lujza
térnél - még talán ismeri is.

- Dohány utca? Jártam én ott! Ott van...mondjad melyik
hídnál! Lágymányosi! A végibe'! Mi a fene az...Boráros
térnél! Ott van az! Tudom én! Ott lakott Erzsike, vó'tam
én nála többször is! Katonaként is! Tudom én, hol van
az! Ott a híd! A Petőfi! Meg Lágymányosi! Jártál te
is az Erzsiniél. Erzsi néni. Tudod! '86-ban halt meg.

- Persze...Erzsi néni. - felesleges magyaráznom,
hogy '92-ben születtem. Ha szerint a Dohány utca
a Lágymányosi hídnál van, akkor az bizony ott is marad.

Sélley-Hock Zsuzsanna

ZUGLÓBA JÁROK KERESNI A MÚLTAT

Zuglóba járok keresni a múltat
Ismernek az utcák
Biccent a lakótelep
Én visszanezék, de nem tudom ki vagy.
Talán majd a sarki kocsmá
Ott még vendég lehet a múlt
Itt nőttem fel, talán még itt
Áporodik dohányfüstös ifjúságom.
Nem, nem ez a kocsmá
Megyek tovább
Modern bútor, átalakított tér
Nincsenek haverok, csak egy
Műkörmös szőke a pult mögött
Nem ismerem.
Zuglóban vágyok koccintani a múlttal
Kezemben pohár
De egyedül iszom.
Hazaballagok.
Már az aszfaltot is kicserélték
A múlt elszakadt
Elvitte lelkem egy részét
De holnap majd megint jövök.

Karl Nikoletta

A VÁLTOZÓ ÁLLANDÓ

1929. „Lédererné, mi van a kosárban?
Kodelkának feje, keze, lába.”, énekl
nagyanyám a körúton, miközben rikkancsok
kínálják a Pesti Hírlapot. A bűnügyről Krúdy
tudósít egy pesti kabaréban. Egy tábla jég
4 forint. A villamosok elvesztik vörösesbarna
színüket, a nők bubifrizurát vágatnak
és vérvörös rúzszt kennek magukra. Kosztolányi
kávévárosként emlegeti a magyar fővárost.

2016. „Apu vedd meg nekem a várost!”,
éneklnek a fesztiválózóknak. A kocsik automata
váltósak, a romkocsmákban újra divat a rozé
fröccs, és sárgák a taxik. A Dobos-torta teteje
továbbra is kemény, a Libegőről nem merek
lenézni. Meghalt Esterházy Péter, és a Duna
még mindig elválasztja Budát és Pestet.

A VOLT FELESÉGEK ÁBRÁNDJA

Gizkó nagymamám első férje,
Karcsi igencsak bánta, hogy lelépett egy
táncosnővel. A válás után Karcsi elhívta Gizkót
egy Kiskőrúti cukrászdába, nem messze
attól a kapualjtól, ahová '56-ban belökte
őt a lövések elől. „Hát látod, akkor is hogy
szerettelek”. Gizkó viszont fel sem tekintett
a zserbójából. Hamarosan Karcsi jelenlegi
felesége is megérkezett, leült közéjük,
várta Karcsi utasítását. „Mondd meg Jolán,
hogy én csak a Gizkót szeretem”, kiabált
rá nejeére, aki két korty kávé közé zavartan
kibökte, „Karcsi téged szeret, Gizkó”.

Nagymamám felállt, elegánsan magára
tette a rókaprémes sálat, elköszönt.
Szerinte büszkének kell maradni.

Szerintem is. De azért egy zserbóra
még meghívhatnál.

VÁRTUK, HOGY JÖJJÖN.

December 29-én találkoztunk, egy előrehozott szilveszteri előadáson a Hátsó Kapuban. (Ki tudja, mi is lehetett ez az épület, mondjuk a gettó idején.) Most kisszínpad és nézőtér, előrehozott himnusz éneklés együtt. Zoli leültet az első sorba, már csak ott van hely, kérek egy bort. Úgy nézek ki szerinted, mert még nem ismeresz, mintha 18 lennék. Azt hiszed az ismeretlen értelmiségi nőről mellettem, hogy az anyám. A himnuszt énekeljük, majd röhögünk, itt az újév, pedig csak 29-e van. És egymásra nézünk. Lejössz a színpadról, te színész, én meg 29, megölelsz, én meg mondom, hogy Kudron Anna.

Azóta ünnepeljük együtt, 29-én, a szilvesztert.

114-ES

Kicsi esküvőnk volt a XI. kerületi önkormányzat 114-es tárgyalójában. Négy szülő, három nagymama, két testvér, egy anyakönyvvezető, meg mi ketten, egy varratott esküvői ruha, két igen, négy aláírás a nagykönyvben, ebből kettő bal kézzel, két karikagyűrű egy kálvin téri ékszerboltból, majd egy szégyenlős csókszerűség. A Feneketlen-tónál ebédeltünk, schobertnorbi ült a szomszéd asztalnál. Fotóst a parkban fogtunk, hogy mindenki rajta legyen.

Feleségem mindig nagy esküvőről
álmodott, ahol hercegnő lehet.

Egy fagyira még azért besétáltunk a móríci mekibe. Volt ott nagy sereg ember. Csodájára jártak a ruhájának. A fagy 150 forint volt, mi pedig úgy éreztük a világ minket ünnepel.

Völgyi R. Soma

BALESETBŐL BOLDOGSÁG

A Bosnyák bolhapiacán botlottam bele Brigittába.
Bőrárukat böngészgettem. Bár bankjegy bőségesen
bélelte bukszámat, a bőrkabátok birtokosától,
Béla bácsitól biccentéssel búcsúztam. A bejáratnál
ballagtam, bizonytalanságomat bukósisakos
bige büntette: biciklijével befordult, balkanyarját
(bukfenc bemutatásával) bordám bánta.

Bo-bo-bocsánat! borította betonra bringáját bünbánóan,
bár bizonyára bosszankodott bénázásomon. Borzasztóan
bambán bámulhattam a bájos bukszára, bizonyságul
belesápadt. Bakfis bámézkodók barátságatlanul
bírálták, „barátnőm” berezelt. Balról barna ballonkabátos
bizonygatta, balesetem bagatell. Bordám baromira
bizsergett, biztonságképp a behemótbá belekarolva
botorkáltam buszomhoz. Bukásom betetőzéseként
bal bokám bedagadt, bakancsomban bicegve
bandukoltam. Belerogytam. Bevittek a Balesetibe.
Balsejtelmem beigazolódott: bordarepedés, bokaficam.
Betegágyamban békésen bóbiskoltam,
bombameglepetésként belépett Brigitta.
Bemutatkoztunk. Beszélgetésbe bonyolódtunk.
Belezúgtam. Becsajoztam. Boldogság.

Tóth Anna

BESZÉLGETÉSEK

E. nem volt részese értelmes beszélgetésnek. A ravatalozóban csak bugyborékoló zokogást és elcsukló mondatfoszlányokat hallott. Fiai keveset kommunikáltak vele, mert a kamaszok nem tudnak egész mondatokban beszélni.

A lakótelepen pedig állandósult a szavak nélküli moraj. Dünnyögés-masszába burkolta magát a sok panel, hogy kitömjék a réseket, lekerekítsék az éles sarkokat. Fúrt, faragott az agytekervényekben a csendtelenség.

A szóhiánytól aludni sem tudott. Inkább az éjszakai Szigony utca varázslatos világát pásztázta. A számolatlan éjszakák egyikén azonban a szemben lévő panel-monstrumból fényeket észlelt. Hosszú és rövid jelek váltották egymást rendszeres időközönként.

Hurrá, gondolta, mikor a villanások mondattá álltak össze: Valaki érti, amit mondok?

Szabó Janka

ALTERNATÍV RECEPT A BUDAPEST-BEFŐTTHÖZ

Ahány ház, annyi Budapest,
modja a régi szólás,
annyi recept, ahány szakács
(de ezt már anyám mondja.)

Télire együtt tettünk el
zakuszkát befőttesüvegbe
(mi borkánynak hívjuk),
nyárára városokat
konzerváltunk fotóalbumba.

A budapesti befőzésnél
óvatosak voltunk, mert nálunk
az aprósütemény tészta,
a tészta spagetti.

A krumpliról, murokról
már megtanultuk,
hogy „magyar” neve is van.

Tehát vegyünk több kiló pillanatot,
szórjuk meg maréknyi emléikkel,
némi aluljáróval, szoborral és térrel.
Keverjünk hozzá napsütést
és mennydörgést a Lánchídon,
az alatta lusta macskaként
nyújtózkodó Dunát,
egy-két szövegfoszlányt, ahogy
valami idegenvezető szól: Do not...
Utcazenét, gyerekzsivajt, dudálást,
az egész budapest-kavalkád-szonátát,
emlékmozaikok, margitszigeténnyugalom,
mármindeeztegybeírom,
mertrövidaszászavaskeret,
hamegteltaborkány-tartósítsukemléekkel,
mert-befejezni-úgysem-lehet.

CETLI

Épp a kardvirágokat válogattam egy nagy vázába, amikor belépett az ajtón. Ebben a virágboltban dolgozom már két éve, de ő még sosem lépett be ebbe az üzletbe. De őt magát már gyermekkorom óta ismerem. Már fél éve nem is láttuk egymást. Pedig ő a legjobb barátom. Ezt teszi a felnőtté válás.

Amikor belépett csak egy csokor napraforgót kért. Ez a kedvenc virágom. Miután kifizette újra egyedül maradtam az üzletben.

Mikor este hazaértem az a csokor napraforgó állt az asztalon, amit eladtam ma neki. Rajta egy cetli: „Hiányzol!”

Mécs Anna

A CSALÁD

Egy családi jegyet kérünk, mondta apuka, kisleány és apuka a stadion bejáratánál. A család, kérem szépen, apuka, kisleány, anyuka, esetleg még egy kisleány, ne adj' isten anyós. De apuka, kisleány és apuka nem, semmiképpen, fentről ez az ukáz, meg egyébként is.

Lett belőle cirkusz visszhanggal, így hát fű alatt családi jegyet adtak apukának, kisleánynak és apukának, mondván két felnőtt, egy gyerek. Kiszimatolták ezt másmilyen családok, apuka, kisleány és anyuka, esetleg még egy kisleány, ne adj' isten anyós típusúak. Ők többet ide nem, ahol a család nem szentség. Ma már csak apuka, kisleány és apuka ülnek a családi szektorban a meccseken.

ÉS

Hét félév után otthagytam az orvosi egyetemet és egy barátunk budai villájának kertjében elvettem Olíviát. Cigizni mindig az erkélyen szoktam, még akkor is, ha ilyen mínusz 6 fok van, mint most. Háttal nekidőlők a korlátnak és a nyitott szárnyas ajtón keresztül nézem, ahogy Lív alszik. Lemegyek a ház elé, a trafikban megveszem az ÉS-t. LIX. évfolyam, 48. szám. Az idő múlását is Ésben mérjük, meg anyám telefonhívásaiban.

26 megjelent szám alatt nagyjából három. Nem tudom, Lív zavarja-e jobban vagy, hogy otthagytam az orvosit. Lívért elviselem az elmaradozó telefonokat és, hogy nem leszek soha doktor. A konyhába visszaérve felteszem a kotyogóst.

FELVÉTELI

Egy pesti középiskola különösen megtetszik az én echte belvárosi fiamnak: kopott fala, levegője, mindene — jelentkezünk. Vidéki édesanyámnak telefonon meséljük, hirtelen felkiált: „60 éve az egy főiskola volt! Nagypával még ott kezdtünk! Kezdetben utáltuk egymást, de félévtől már együtt ültünk...” A felvételin megilletődve tapossuk a lépcsőket. Létezésünk ígéretét, az úrifü-árvalány szerelem nyomait kutatjuk minden szegletben. Szimatolunk, körbejárunk, elérzékenyülök egy kajla járólapon. Apa vajon rálépett valaha? Ráállok, úgy várok a fiamra. Egyszer lopva kinevet az ajtóreszen — siker! —, s én kapkodva intek, mozdulok felé, mert Apa koromszemét csillantja rám, Anya gomborrát fordítja felém. Ba-ba-bamm a szívem. Ott ülnek újra. Együtt.

G

Még éjfél előtt befutott a harmadik is. Aranka kikapcsolta a laptopot. Elégedetten töltötte ki maradék pezsgőjét. Minden szeretője felköszöntötte. Kikönyökölt az ablakon. A közös képviselő felesége idétlen ruhájában a kukákat rakosgatta a kapu előtt. Most sem volt szabad parkolóhely. Aranka rápillantott a kézzel írt cetlire a papírkosárban: Tisztelt Hölgyek! Szeretőiket a házbéliek közül válasszák, hogy az itt lakók tudjanak hol parkolni! Közös képviselő. Az y elhidegülten távolságtartó, kiüresedett párkapcsolat; a g hurok nélkül fejeződik be, elfojtott szexualitás, nyugtázta a grafológiában jártas Aranka, és árulkodó horogban végződő, kövér szárú g betűket rajzolt a fecnire. Miért is ne? Kizárólag a ház kedvéért.

FÜGGŐ JÁTSZMA

1993 nyarán a Corvinba vittük vidéki rokonainkat. A Cliffhangert vetítették. Szombat este, telt ház, a vásznon Stallone éppen egy rosszfiút szúrt fel egy jégcsapra, mikor megszakították az előadást. Villany fel. Egy köpcös és egy égimeszelő rendőr tűnt fel az erkélyen. Az alacsony beszélt: „Kérjük a CA-74-33-as rendszámú autó tulajdonosát, álljon el gépjárművével, mert tilosban parkol!”

Bambán ültünk. Mígnem a 7. sorból felállt egy szakállas óriás, és felsüvöltött: „Mégis kik maguk, hogy kapcsolgatják a villanyt, elrontva ezzel mások szórakozását?” Visszaült.

Tapsvihar, ováció, hős született. Az egyenruhások, ahogy jöttek, úgy mentek. A film folytatódott.

Már ekkor tudtam, mozikban töltöm majd az életem.

Détári Anna

HAIKU

Emlékszem, mikor anno Bogáncs elmesélte,
hogyan játszottak csigaversenyt a Szimpla kert
asztalainál. Kellett hozzá egy papír mérőszalag,
meg egy maroknyi gomb, és inni kellett
az előrelépéshez. Azért hívták csigaversenynek,
mert a győztes legtöbbször hazamászott.

Röhögtünk akkor, nem tűnt ez komolynak,
mert Bogáncs osztályelső volt, tehetséges
mindenben, és gyönyörű verseket írt.

De mikor mi abba hagytuk a „szimplázást”, mert tanulni
kellett, ő is abba hagyta, mert drága lett. Keresett
olcsóbbat. Aztán mást. Drogokat, miegymást.

Múlt héten kaptam a halálhírét.

34 éves volt.

Egy söralátétén őrzött verse jár a fejemben:

„Villám csap minden fába/Csak a legbölcsebbe
nem/Mely előbb kidőlt.”

Timár Ágnes

KÖZÖSSÉGI VASMACSKA

Az Astoriáig azon tűnődött, honnan ismeri a fiút.
Azt kívánta, bár menne lassabban a 9-es busz,
hogy rájöjjön. Sorra vette magában a gimnáziumi,
az egyetemi évfolyamtársait. Megpróbált visszaemlékezni
az első munkahelyére, az ott dolgozókra. Régi
szomszédokat, családi ismerősöket vett számításba.
Mikor feladta volna, a fiú egyszer csak lehajolt
befűzni a cipőjét. Ahogy előredőlt, egy aranyláncon
függő vasmacska hullott ki pólója nyakán. Akkor
bevillant egy kép. A fiú egyszer fölé hajolt úgy, ahogy
most a cipője fölé. Ugyanaz a vasmacska bukott ki,
és a fiú mozgásának ritmusában lengedezett.

Felismerte.

Nem az arcot. Nem a mozdulatot. Az aranyláncon
lengő vasmacskát. Szégyellte magát.

Völgyi Lajos

MÁR NAGYON OTTHON

Az 1970-es évek: visz apám Pestre, Skodával,
felvételizek a közgázra, izzadok a bizottság
előtt, mégis, ősszel beköltözök a koleszba.

Nemsokára csajok, sörök, haverok, Berendté, Hofi,
LGT a Tabánban, táncol a Törő Újpesten, ilyesmik
jelzik pesti életem – már nagyon otthon vagyok.

Mégis visszamegyek, gyereket csinálok gyerekkori
szerelmemnek, persze nemsokára elválunk, átbolyongok
néhány évet, aztán csak-csak: újra Pesten.

Lejárok kéthetente gyerekezni, már
vidéknek hívom szülővárosom.

A 2000-es évek: megyek a gyerekért, hozom föl
Opellel, felvételizik a közgázra, izzad a bizottság
előtt, mégis, ősszel fölköltözik hozzám.

Nemsokára romkocsmák, Chikánprof, sztendaposok,
A38-as hajó, Gera-meccsek, ilyesmik jelzik
pesti életét – már nagyon otthon van.

Fekete Edina

NYÁR NAGYIVAL

Kislánykoromban a nagymamámmal töltöttem
a nyarakat, de nem vidéken, hanem Pesten.

Tejszínhabos kakaóval indítottuk a napot,
kártyáztunk a körfolyosón, majd kirúzsozta a száját
és BKV-val keresztbe-kasul utaztuk a várost.

A buszon legelől ültünk, harsogva sorolta a megállókat
és a látnivalókat, majd visszakérdezte.

Ezerszer hallottam a metrón: most megyünk át a Duna
alatt, a következő megállónál van a Parlament.

Felcipelt a Nemzeti Galériába, megnéztük az Opera-
matinén a Diótörőt. A Színészmúzeum volt a kedvence
– nekem is, mert utána mindig a libegőzés jött.

Nagyi már régen elment. Olykor látom a buszon, egy
másik kislány kezét fogja. Átadom neki a helyem.

PÁRBESZÉD-VARIÁCIÓK AZ ERZSÉBET TÉREN (ANTISZOCIÁLIS VERZIÓ)

- Adnál egy cigit, nekem pont elfogyott.
 - Nem.
 - Meg tudnád mondani, merre van a legjobb buli?
 - Nem.
 - Levághatom a bugycímkéd, legénybúcsúra kellene.
 - Nem.
 - Megjósoljam a sorsod egy kitépett hajszáladból?
 - Nem.
 - Öt perc a környezetvédelemre?
 - Nem.
 - Pár forint apróval kisegítenél?
 - Nem.
 - Hiszel Istenben?
 - Nem.
 - Épp várok valakit. Amíg jön, csatlakozhatok?
 - Nem.
 - Tudsz adni egy felesleges dugóhúzó?
 - Nem.
 - Do you speak English?
 - Nem.
- Akarok egy NEM feliratú pólót.
Mindenkinek egyszerűbb lenne.

Venyige

SZÉP ÚJ VILÁGHOZ BÁTOR RÉSZTVEVŐK KERESTETNEK

Négy éve döntöttem el, hogy Budapest már most olyan, mint amilyenek szeretném. Minden azzal kezdődött, hogy rendszeresen rámszóltak, ne hagyjam a biciklikosaramban a cuccomat, ellopják.

De hiszen az már a múlt!!

Néha a bevásárlást lekötetlen biciklin hagyom
kint Józsi péksége előtt. Provokáció?

Ez a valóság!!

És ez csak a kezdet. Amint újra megéppülnek a dunai
közfürdők, simán kinthagyhatjuk a cuccot úszás
közben. Ahogy az emberek elhiszik egymásról,
hogy jók, a villamoson rögtön odakuporodnak
a pityergő nőhöz, a hátát simogatva megvigasztalni.
A szomszédok újra ismerik majd egymást, átadnak
egy tányér rétest, az emberek mosolyognak
az utcán: alig várják, hogy megszólítsanak.

Beszállsz?

Mercs-Keserű Zsuzsa

ZSÁKOS TÁP, FABUDI

Akkor éreztem magam először menthetetlenül vidékinek, amikor minden pesti szagot egy „otthoni” hasonlaltal tudtam csak leírni, amit rajtam kívül senki más nem értett, talán csak azok, akik ugyanonnan jöttek fel, mint én.

A villamoson frissen kiborított zsákos táp – szag volt, egy bérház előterében ázott fáskamrába behordott kuglizott akác – , míg néhány utcában tűző napon álló festetlen fabudi – szag. Ezekről egyébként kicsit könnyebb volt, pont annyira lett ismerős minden, amennyi még nem volt zavaró, hiszen pont ez elől az ismerősség elől költöztem fel.

Némi időbe telt aztán felismernem,
hogy Budapesten majdnem
mindenki vidéki gyárilag.

Archibald Tatum

VÁROS, A MAGASBAN

Talán Rátonyi Róbert mesélte. Nem nekem.
Csak úgy, a rádióban. Végül is: nekem.

Régi dalokkal léptek fel nyugaton. Mint „Budapest,
Budapest, te csodás”. Amikor a „sok teli bolt” részhez
ért, mindig megijedt. A New York-i magyaroknak
ezt énekelni... Nem fogják kinevetni...?

Nem nevettek ki.

Ott ültek ezek a neonfényes, teli boltokkal teli városokban
élő magyarok, akik tudták, nem sok fény volt itt akkor
és nem voltak teli a boltok. Mégsem nevettek.

Létezhetett a fejükben egy másik Budapest.
Mert, úgy látszik, akármilyen is ez a város,
megtestesít valamit. Valami csodát. Nekik.

Nekünk.

Végül is: nekem.

szervező

támogató

stratégiai partner

WWW.100SZOBANBUDAPEST.HU

MINDSPACE.HU
2016

WWW.100SZOBANBUDAPEST.HU

MINDSPACE.HU

2016